

земенъ екотъ. Около устата на окната се намира пирита. До колкото можеше да се узнае отъ тази яма не сж могли да вадягь други руди освѣнь пиритъ. Около руднитѣ купища, се намиратъ и купища съ сгория, която се види навѣрно да е желѣзна. Освѣнь тия купища сгория, намиратъ се и други въ рѣка Краставица, послѣ въ Лѣва-Рѣка, въ селото и пр. Тази сгурия или по-добрѣ тия маданияща, доказватъ най-блѣскаво, че тука е цвѣтѣла нѣкога рудна промишленность и че прѣдѣла е рудоносенъ.

Едно нѣщо не може до сега да се изясни; отъ кждѣ сж носили рудата тука. Около Горний-Ломъ не можахъ да се намѣрятъ такива камъни, които могатъ да достаягь нуждний материалъ. Има наистина пиритъ въ изобилие, нѣ отъ него не сж могли да вадятъ желѣзо, понеже едва ли въ ново врѣме успѣхъ да извадятъ чисгь металъ отъ симпурното желѣзо.

Възможно е това, щото саксонскитѣ рудари да сж носили извадената изъ Чипровскитѣ рудници срѣброносна оловена руда (галенитъ) тука на откислявание, дѣто може би прѣдѣла е билъ по-гористъ и дѣто мѣстнитѣ обстоятелства сж помагали по-вече за тази операция отъ колкото въ Чипровци.

Колкото за галерията при Голѣма-рѣка, гдѣто гангата е пиритна, тя може да е отворена прѣди 50—100 години“.

Въ послѣдно врѣме въ Франция сполучихъ да изваждатъ чисто желѣзо отъ пирита. „Прѣзиранъ и малко цѣненъ въ прѣдишнитѣ години пирита“ пише Н. Златарский, играе днесъ твърдѣ важна рола въ всичкитѣ почти клонове на индустрията. За да оправдая това ще си позволя да приведа тука нѣкои статистически данни: европейскитѣ държави дали 1864 г., 170.900 тона пиритна руда. Послѣ осемъ години (1872) сжщитѣ дали 517,624 тона т. е. три пѣти повече. Отъ тѣзи 517,624 тона пиритъ тѣ могатъ да производятъ ок. 800 милиона килограма сжжстена киселина, която и продали за около 20 милиона лева (*Annales de chimie et de physique* 1876).

Въ околността на с. Елшица, Попинци (близу до Панагюрище), Глушникъ (Сливенска ок.), Челопечъ (Пирдопско) и пр. пирита е разсѣянъ въ бѣли каолинически камъни. Хълмоветѣ по тѣзи мѣста сж съставени отъ кристалически и еруптивни камъни (гранитъ-гнейсъ, порфиръ и пр.). Тѣ сж съвсѣмъ